[2023] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.790

ਵੀਰੇਂਦਰਸਿੰਗ

ਬਨਾਮ

ਵਧੀਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023 ਦਾ 1715)

ਅਪ੍ਰੈਲ 17,2023

[ਸੰਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਅਹਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨੁਲ੍ਲਾਹ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਐਕਟ, 1961: ਉਪ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) 40-ਅਯੋਗਤਾ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ - ਉਪ ਧਾਰਾ 40 ਅਤੇ 16 (1) (i) ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਣਉਚਿਤ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਾਰੀ ਈ-ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਅਰਜ਼ੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ:ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ - ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਹੋਇਆ ਸੀ-ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਠੇਕਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਫੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਖੁਦ ਹੀ ਠੇਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 (1) (i) ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਯਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਵੇ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗਤਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਐਕਟ, 1961 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਾਨਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਾਬਰ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। [ਪੈਰਾ 15][799-ਸੀ-ਡੀ]

1.2 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਅਧੀਨ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 'ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ' ਤੇ ',' ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ',' ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ',' ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ 'ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ', ਅਤੇ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਬੰਧ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16] [799]

1.3. ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਠੇਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਠੇਕਾ ਉਹ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਫੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20][800-ਈ-ਜੀ]

1.4. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਧੁਲੇ ਨੇ 09.06.2020 ਨੂੰ ਆਰਵੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ, ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਫੰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 26.01.2020 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 09.06.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 21][800-ਜੀ; 801-ਏ-ਬੀ]

1.5. ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਯਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਥੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 22][801-ਸੀ-ਡੀ]

1.6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਲਤਵੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਜਨਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 3 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ। [ਪੈਰਾ 23][801-ਈ]

1.7. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗਤਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 24][801-ਐੱਫ-ਜੀ]

ਧਰਮਪਾਲ ਸਤਿਆਪਾਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਗੁਹਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2015) 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 519: [2015] 6 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 437; ਗੁਲਾਮ ਯਾਸੀਨ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹੇਬਰਾਓ ਯਸ਼ਵੰਤਰਾਓ ਵਲਾਸਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ. ਆਈ. ਆਰ. 1966 ਐਸ. ਸੀ. 1339: [1966] ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 339; ਰਵੀ ਯਸ਼ਵੰਤ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

ਕੁਲੈਕਟਰ, ਰਾਏਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਆਰਥਰਜ਼ (2012) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 407: [2012] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 775; ਜ਼ੇਲੀਆ ਐੱਮ. ਜ਼ੇਵੀਅਰ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਈ. ਗੋਂਜ਼ਾਲਵਿਸ ਬਨਾਮ ਜੋਆਨਾ ਰੈਂਡਰਿਗਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 3 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 188: [2012] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 258-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

(2015) 6 ਪੈਰਾ 7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 437

[1966] ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 339

[2012] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 775 ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2012] 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 258 ਪੈਰਾ 14 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1715 ਦਾ 2023.
17.11.2021 ਨੂੰ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰ. 2021 ਦਾ 12526.
ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਐੱਸ. ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਰਸੇ, ਮਹੇਸ਼ ਪੀ. ਸ਼ਿੰਦੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੂਚਾ ਏ. ਪਾਂਡੇ, ਐੱਮ. ਵੀਰਾਰਾਗਵਨ, ਐਡ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਵਿਨੈ ਨਵਾਰੇ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡ., ਸਿਧਾਰਥ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਪਾਂਡੇ, ਭਾਰਤ ਬਾਗਲਾ, ਸੌਰਵ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਕੇਂਜਾਲੇ, ਅਮੋਲ ਬੀ. ਕਰੰਡੇ, ਨਰੇਂਦਰ ਰਾਓ ਠਾਣੇਅਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਗੁਪਤਾ, ਵੇਸ਼ਲ ਤਿਆਗੀ, ਸਰਵਨ ਕੁਮਾਰ ਕਰਨਮ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਸੰਜੈ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.
ਵਾਸਤਵਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਃ

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਚਿਮਥਾਨੇ ਬਲਾਕ, ਤਾਲੁਕ ਸ਼ਿੰਦਖੇੜਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਧੁਲੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ 08.01.2020 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਾਸਿਕ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 08.11.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ. 3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 3 ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਅਤੇ 16 (1) (ਆਈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਉਕਤ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਣਉਚਿਤ ਨਿੱਜੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ. ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 26.01.2020 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਰਵੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਆਰਵੇ ਫਾਟਾ ਤੋਂ ਮੌਜ ਆਰਵੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਟੈਰਿੰਗ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਧੁਲੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਨੇ 05.06.2020 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਧੁਲੇ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਨੂੰ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 125 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਹੀਂ।

3. ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਵੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ 29.06.2020 ਨੂੰ ਈ-ਟੈਂਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਵੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 21.07.2020 ਨੂੰ ਮੌਜ ਆਰਵੇ ਵਿਖੇ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ 14,62,871/- ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਃ

"16. ਅਯੋਗਤਾ-(1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਊਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ -

....

(i) ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਹੈ;

“40 (1) ਸੈਕਸ਼ਨ 62 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇ ਕੋਈ ਕੌਂਸਲਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ-

XXXX XXXX XXXX XXXX

[(2) ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ [ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ] ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ ਉਸ' ਤੇ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ

ਕਿ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਊਂਸਲਰ ਕਾਊਂਸਲਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਊਂਸਲਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।] "

5. ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. ਅਯੋਗਤਾ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 08.11.2021 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 3 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ. 2021 ਵਿੱਚ 1. ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਾਵੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਚਿਮਥਾਨੇ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਧੁਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਧੁਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਲਾਕ ਤੋਂ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ' ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

6. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2021 ਦਾ 12526.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ

(ਏ) ਐਕਟ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ' ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1959 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਵੀਪੀ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

(ਬੀ) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16 (1) (i) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕੰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ;

(ਸੀ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਦਿਲਚਸਪੀ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ;

(ਡੀ) ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 17.11.2021 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੱਭਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ:

ਏ. ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (16) (1) (i) ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਾਊਂਸਲਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਊਂਸਲਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕੰਮ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ 'ਆਦੇਸ਼' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸੜਕ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 09.06.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਮਿਤੀ 28.10.2021 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਫੰਡ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਵੀ ਸੀ।

ਬੀ. ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸਬੂਤ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿੱਟਾ ਧਰਮਪਾਲ ਸੱਤਿਆਪਾਲ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਗੁਹਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ[1]ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਸਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ' ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ' ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 08.10.2021 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ

[1](2015) 8 ਐਸਸੀਸੀ 519.

ਵਕੀਲ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁਦ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ' ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਈ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 01.11.2021 ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸਃ

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਕੰਮ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਆਰਵੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਧੁਲੇ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੈੱਬ ਪੋਰਟਲ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਈ-ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 11ਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 243 (ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 20.07.2020 ਦਾ ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 100,100 (2) ਅਤੇ 125 ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 3 ਹੈ।

10. ਦੂਜਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਗੁਲਾਮ ਯਾਸੀਨ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹੇਬਰਾਓ ਯਸ਼ਵੰਤਰਾਓ ਵਲਾਸਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [2] 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਰਿਸ਼ਤਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

11. ਤੀਜਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

[2]ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1339

ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਵੀ ਯਸ਼ਵੰਤ ਭੋਇਰ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਰਾਏਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ[3] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ. ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਕੀਲ ਬਿਮਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ.3 ਦਾ ਵਿਰੋਧਃ

12. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ. 3 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਰਥਾਤ (ਏ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ; (ਬੀ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ (ਸੀ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (ਆਈ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ।

13. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਨਵਰੀ 2020 ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ 20.02.2020 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਧੁਲੇ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਠੇਕਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੌਕਸੀ ਲਾਭ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਇੱਥੇ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮਤੇ ਮਿਤੀ 26.01.2020 ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਮਤਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [sic]। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਮੂਲ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਫੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਰੁਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ।

14. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3 ਨੇ ਜ਼ੇਲੀਆ ਐੱਮ. ਜ਼ੇਵੀਅਰ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਈ. ਗੋਂਜ਼ਾਲਵਿਸ ਬਨਾਮ ਜੋਆਨਾ ਰੌਡਰਿਗਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ[4]. ਇਥੇ, ਇਹ

[3] (2012) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 407.

[4] (2012) 3 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 188.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਯਾਸੀਨ ਦੇ ਕੇਸ [5] ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ੇਲੀਆ ਐਮ ਜ਼ੇਵੀਅਰ [6] ਦਾ ਕੇਸ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗੋਆ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ।

ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆਃ

15. ਸਾਨੂੰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਥਾਨਕ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

16. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 'ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ' ਤੇ ',' ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ',' ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ',' ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ 'ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ', ਅਤੇ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਸਬੰਧ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ।

17. ਜੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਲਾਗੂ ਮਿਸਾਲ ਵੱਲ ਮੁੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜ਼ੇਲੀਆ ਐੱਮ. ਜ਼ੇਵੀਅਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਲਾਮ ਯਾਸੀਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੁਲਾਮ ਯਾਸੀਨ[7] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਚੋਣ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

[5] (ਉਪਰੋਕਤ)

[6] (ਉਪਰੋਕਤ)

[7] (ਉਪਰੋਕਤ)

18. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਗੁਲਾਮ ਯਾਸੀਨ [8] ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਬਰਾਰ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1922 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ 'ਦਿਲਚਸਪੀ' ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਹੰਮਦਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ 'ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ' ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜ਼ੇਲੀਆ ਐੱਮ. ਜ਼ੇਵੀਅਰ[9] ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਫੀਸ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਪਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਸਿਵਲ ਕੋਡ, 1860 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਸੀ।

19. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਤੰਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।

20. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੱਲ ਮੁੜਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦਾ ਠੇਕੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਠੇਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਠੇਕਾ ਉਹ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਫੰਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਸ਼ੰਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

21. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਧੁਲੇ ਨੇ 09.06.2020 ਨੂੰ ਆਰਵੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕਾਰਜ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼,

[8] (ਉਪਰੋਕਤ)

[9] (ਉਪਰੋਕਤ)

ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੰਡ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 26.01.2020 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਤੇ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਫੰਡ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 3. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 09.06.2020 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 (1) (i) ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

22. ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਪਵਾਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਯਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਵਾਸ ਦੇ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੀ ਦਾਦੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉੱਥੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

23. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਲਤਵੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਜਨਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 3 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਜੋਂ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ।

ਸਿੱਟਾ:

24. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਯੋਗਤਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

25. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- **ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।**

Advocate Shifa Kler